

Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika

Ve studijním zaměření hra na zobcovou flétnu je realizováno přípravné studium, které trvá jeden až dva roky a následně I. a II. stupeň základního studia.

V přípravném studiu si žáci osvojují základní návyky pro hru na flétnu, zejména správný a uvolněný postoj, vyvážené a uvolněné držení nástroje a správné dýchání. Na základní úrovni se seznamují s nástrojovými dovednostmi a dokážou zopakovat a zahrát jednoduchou melodii. Žáci hravou formou projevují přirozenou hudebnost, vztah k hudbě a ke svému nástroji.

Od 1. ročníku se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu, dále se rozvíjí prstová technika, upevňují a zdokonalují správné dýchací návyky s důrazem na kvalitu tónu, cílevědomě se dbá na správnou a odpovídající artikulaci. Repertoár žáka se sestavuje na základě jeho individuálních dispozic a zaměření s využitím řady flétnových škol a dalších dostupných notových materiálů. Žák je od počátku studia veden k veřejnému vystupování na školních i mimoškolních akcích jak v sólové hře na nástroj, tak při hře ve školních souborech a orchestrech. Od 4. ročníku je povinná skupinová praxe.

Při studiu II. stupně studia žák využívá nabyté schopnosti a dovednosti, které dále rozšiřuje a zkvalitňuje. Cílem studia hry na zobcovou flétnu v obou stupních základního studia je rozpoznat a dle individuálních možností a schopností interpretovat skladby různých stylů. Žák je po celou dobu studia veden k veřejnému vystupování na koncertech, seminářích, vernisážích a jiných kulturních akcích.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> cílevědomě prohlubuje zájem o hru na zobcovou flétnu, umí popsat jednotlivé části nástroje dovede správně pečovat o nástroj, zaujímá správný uvolněný postoj a dbá na uvolněné držení nástroje popíše a případně i předvede správné dýchání, správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary, zahraje lehkou píseň podle sluchu zvládá jednoduchou píseň s doprovodem, rozlišuje základní dynamiku (p - f) 	
1. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá základní dechová cvičení (klidný nádech, pomalý a plynulý výdech) zvládá základní zvuková cvičení (barva, směr), umí správně nasadit a ukončit tón uvědomuje si základní polohu jazyka a zvládá základní artikulaci model TÝ - DÝ vědomě dbá na správný uvolněný postoj a držení nástroje, ovládá základní prstoklady v rozsahu c1 - d2 umí používat staccato i legato, dle svých možností zahraje jednoduchou skladbu z paměti je schopný zahrát lidové písně v rozsahu 5 tónů, opakuje rytmické a melodické modely s využitím správné artikulace orientuje se v základních rytmech (2/4, ¾ a C takt), zahraje jednoduchou píseň z paměti umí hrát s doprovodem klavíru, cembala nebo CD, zahraje jednoduché moderní techniky 	
2. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> na odpovídající úrovni zvládá základní technické dovednosti, rozlišuje nálady skladeb a věnuje pozornost nádechům a intonaci nasazuje artikulaci TÝ - DÝ, dokáže vytvořit drobné technické cvičení na konkrétní technický problém (žížalky) je schopný zadanou skladbu interpretovat z paměti, ovládá základní hmaty v rozsahu c1 - g2 zahraje stupnice C, G, D, F, e,, hraje čistě v unisonu s učitelem, orientuje se v dalších rytmech (3/8, 6/8) uplatňuje se dle svých možností v souhře s jinými nástroji a s učitelem na odpovídající úrovni dokáže pracovat s výrazem vybrané skladby 	

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • při hře využívá správné návyky (postoj, držení nástroje, dechová technika) • orientuje se ve stupnicích a akordech do 2 a 2b • rozšiřuje repertoár o další styly a zachovává formální přehlednost skladeb (píseň, tance...), hraje z paměti i z listu • využívá základní dynamiku s důrazem na intonaci • zná základní melodické ozdoby a prakticky je používá v přednesových skladbách • věnuje větší pozornost komorní hře, zahraje v duu, triu, s doprovodem klavíru nebo cembala • dle svých možností a fyziologické vyspělosti začíná hrát na altový nástroj 	

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na odpovídající úrovni zvládá hru na sopránový nástroj, začíná hrát na altový nástroj • ovládá kvartovou transpozici pro hru na altový nástroj, hraje v rozsahu c1 - c3 • hraje kultivovaným tónem, zvládá náročnější dechová a zvuková cvičení a je schopen je samostatně vytvořit • pozná a správně rytmicky zahraje notu šestnáctinovou až celou, čtvrtovou, půlovou a osminovou s tečkou, pomlky šestnáctinové až celé v taktech 2/4, 3/4, 4/4, 6/4, 3/8, 6/8, používá více druhů artikulace • ovládá hru stupnic dur a moll do 3 a 3b, vybrané skladby hraje v rychlejším tempu • je schopen samostatně posoudit náročnost skladby, je schopen samostatně nastudovat jednodušší skladbu a souborový part • je schopen samostatně vytvořit cvičení na konkrétní technický problém • uplatňuje se při hře ve flétnovém souboru nebo v jiném komorním seskupení 	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hraje v rychlejším tempu stupnice a akordy do 4 a 4b • postupně se seznamuje s rozsahem altové flétny a repertoárem nástroje, přiměřeným tempem čte zápis altové flétny • na odpovídající úrovni interpretuje na sopránový nástroj vybrané repertoárové skladby • má základní návyky a schopnost práce v kolektivu, ke které přistupuje zodpovědně • je schopen částečné samostatnosti při výběru a studiu skladeb • dle svých možností je schopen kultivovaného veřejného vystoupení, soustředí se na svůj výkon, klade důraz na intonaci • během skupinové praxe se seznamuje s hrou na basovou i tenorovou zobcovou flétnu 	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hraje etudy i rozsáhlejší skladby, ve kterých využívá a zároveň prohlubuje své technické dovednosti • samostatně navrhuje a využívá dynamiku, agogiku a frázování, je schopen jednoduché analýzy skladby • dokáže rozeznat styl skladby ze základních okruhů typických pro zobcovou flétnu a zahrát ji • zvládá základní zdobení v renesančních a barokních skladbách • dokáže zahrát z paměti kratší skladby, uplatňuje se při ansámblové hře a je schopen posoudit práci ostatních žáků • během skupinové praxe spolupracuje s mladšími žáky 	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • je vybaven širokým spektrem technických dovedností, které uplatňuje při hře • hraje v celém rozsahu sopránového a altového nástroje • dle svých možností kultivovaně interpretuje skladby od renesance po současnost • umí zahrát z listu v komorní nebo souborové hře, při hře duet s učitelem • v ansámblové hře hraje na různé nástroje a je oporou a rádčem mladším žákům • rozlišuje typické stylové odlišnosti • navrhuje a sestavuje vhodný repertoár dle svých možností <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá analýzu jako prostředek jejího základního pochopení • při hře z listu samostatně řeší technická úskalí skladby, dokáže vyjádřit svůj názor na způsob provedení skladby v souboru • vlastní interpretaci a poslechem hudby se seznamuje s hudbou všech stylových období a žánrů • na základě poslechu si sám vybírá skladby k vlastnímu studiu 	

3. - 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá celou škálu barevnosti tónu nástrojů • samostatně se stará o nástroj • rozvíjí obtížnější techniky a práci s dechem v moderních technikách • navštěvuje koncerty, semináře, festivaly a vytváří si vlastní názor • je schopen pracovat v souboru s mladšími žáky a nastudovat samostatně souborovou skladbu <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I. stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II. stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)